

ΣΕΛΙΔΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΒΙΟΥ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΕΛΛΗΣΙΝ ΕΝ ΔΟΥΛΕΙΑ

(ΣΤΕΝΗΜΑΧΟΣ ΕΝ ΘΡΑΚΗ)

Οἱ Στενημαχιῶται εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἀμπελουργοί. Τὸ κύριον προϊόν τοῦ τόπου τῶν εἶναι αἱ σταφυλαί, ἐξ ὧν παράγεται ἀφθονώτατος οἶνος, ἐκ δὲ τῶν στεμφύλων αὐτῶν οἶνόπνευμα. Πᾶς κάτοικος τοῦ Στενημάχου κέκτηται ἀμπελῶνα. "Οἷα τὰ περίξ τῆς πόλεως καὶ αἱ πλευραὶ τῶν πρὸς νότον καὶ δυσμὰς ὁρέων μέχρις αὐτῶν τῶν κορυφῶν εἶναι κατάρυτα ὑπὸ ἀμπελώνων, περιεχόντων συνήθως καὶ διάφορα ὀπωροφόρα δένδρα, ἰδίως ῥοδακινέας καὶ κερασέας, ἐτι δὲ συκομορέας διὰ τὴν μεταξοσκωληκοτροφίαν. "Απασαι δὲ αἱ ἐργασίαι τῶν κατοίκων σχετίζονται μὲ τὴν ἀμπελουργίαν· διότι κατὰ μὲν τοὺς μῆνας τῆς καλλιέργειας ἀσχολοῦνται εἰς τὰς παντοειδεῖς ἐργασίας αὐτῶν, εἰς τὸ φυτεῦσιν, σκάπτειν, κλαδεύειν, καθαρίζειν, παρὰβάλλειν καταβολάδας, βλαστολογεῖν, τρυγεῖν, κτλ. κτλ.· μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὴν ἐκποίησην τοῦ οἴνου, τοῦ οἶνοπνεύματος καὶ τοῦ ὀξους, τὰ ὅποια διὰ τῶν ἡμιόνων ἐντὸς βαρελίων κομίζουσι μακρὰν ἀνὰ τὴν Θράκην καὶ εἰς τὴν Βουλγαρίαν.

Ἡ ἀμπελος προσέτι ἀποτελεῖ τὴν παγίαν περιουσίαν τοῦ Στενημαχιώτου καὶ τὴν βάσιν τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ πίστεως. Οἱ πλεῖστοι τοὺς ἐννέα τοῦλάχιστον μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ ζῶσιν εἰς βάρος τῆς μελλούσης ἐσοδείας τῶν ἀμπελώνων τῶν τοῦτο δὲ δυστυχῶς ἐγίνετο παρά τισι δανεισταῖς πηγὴ καταχρήσεων, καθ' ὅσον μάλιστα ὅλαι αἱ μικραὶ συναλλαγαὶ ἐτελοῦντο καλῇ τῇ πίστει, ὁ δανειστής μόνον ἐσημείωνεν εἰς τὸ κατάστιχόν του τὰ εἰς διαφόρους δόσεις παρεχόμενα ἐλάχιστα πολλάκις χρηματικὰ δάνεια διὰ τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας τοῦ πελάτου του. Ἡ ἰδέα τῆς ἰσότητος εἶναι βαθέως ἐγκεχαρχαγμένη εἰς τὸ πνεῦμα

τῶν Ἑλλήνων. Ἡ δὲ τουρκικὴ δεσποτεία οὐ μόνον δὲν κατέ-
 πνιξεν αὐτήν, ἀλλ' ἴσως μᾶλλον τὴν ἐνίσχυσε καὶ τὴν κατέ-
 στησε καθολικωτέραν· διότι τῶν ὄντι ἅπαντες ἔδλεπον ὅτι
 ἐνώπιον τοῦ κατκτητοῦ ὅλαι αἱ κεφαλαὶ εἶχον τὴν αὐτὴν ἀξίαν,
 τὴν τοῦ κεφαλικοῦ φόρου. Οὐχ ἦττον ὑπῆρχεν εἰς τὰς ἑλλη-
 νικὰς κοινότητας καὶ εἰδὸς τι ὀλιγαρχίας ἐχούσης ἀναλογίαν
 τινὰ μὲ τὴν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τυραννίδα. Πολῖται ἐξέχοντες
 κατὰ τὴν ἰκανότητα καὶ ἄλλα κεκτημένοι προσόντα καὶ ἰδίως
 δύναμιν λόγου ἐφέροντο ὑπ' αὐτοῦ τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν ἀρχήν.
 Οὗτοι ἐν Στεντημάχῳ, ὡς καὶ ἐν ἄλλαις πόλεσι τῆς Θράκης,
 ἐκαλοῦντο τ σ ο ρ μ π α τ ζ ῆ δ ε ς. Ὁ τσορμπατζῆς ἦτο ὁ ἀνώ-
 τατος δημοτικὸς καὶ πολιτικὸς ἀρχὼν τῆς πόλεως, ὡς τοιοῦτος
 ἀναγνωρίζομενος καὶ ὑπὸ τῆς τουρκικῆς Ἀρχῆς. Ὁ τσορμπα-
 τζῆς ἀνηγορεύετο εἰς τὴν ἀρχὴν οὐχὶ διὰ ψηφοφορίας ἢ δι' ἄλλης
 οἰασθήποτε διактуπώσεως· ἀλλὰ σιωπηλῶς ἀνεγνωρίζετο ὡς
 τοιοῦτος ὑπὸ τῶν πολιτῶν. Ἡ ἐξουσία του ὅμως δὲν ἦτο ἀπε-
 ρόριστος· ὁμᾶς τις πολιτῶν γένει, πλούτῳ καὶ προσωπικῇ
 ἀξίᾳ ὑπερεχόντων ἀπετέλει τρόπον τινὰ τὸ συμβούλιον ἢ τὴν
 γερουσίαν· μετὰ τούτων ὤφειλε νὰ συσκέπτηται ὁ τσορμπατζῆς
 καὶ τῇ γνώμῃ αὐτῶν νὰ ἀποφασίζῃ καὶ νὰ ἐνεργῇ τὰ κοινῇ
 συμφέροντα. Ὁ τσορμπατζῆς ἀντεπροσώπευε τὴν κοινότητα
 ἐνώπιον τῶν τουρκικῶν Ἀρχῶν, ὑπὸ τῶν ὁποίων καὶ προσεκα-
 λείτο πολλάκις, προκαιμένου περὶ σπουδαίων ὑποθέσεων οὐχὶ
 μόνον τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ τοῦ κράτους.

Καθὼς δὲ ἐν Ῥώμῃ τὸ πάλαι ἕκαστος plebejus εἶχε τὸν
 πάτρωνά του, οὕτω πᾶς Στεντημαχιώτης εἶχε τὸν τσορμπα-
 τζήν του. Οἱ μικροὶ οὗτοι τσορμπατζῆδες, οἱ πατρίκιοι οὕτως
 εἶπεῖν, ἐλέγοντο μερικώτερον μ α ξ ο υ λ τ ζ ῆ δ ε ς.¹ Μα-
 ξουλτζῆδες δὲ ἦσαν πάντες οἱ εὐπορώτεροι ἀμπελοκτῆμονες,
 οἵτινες ἐκέκτηντο παρμεγίστους πολλάκις ξυλίνους ληνοὺς,
 δυναμένους νὰ δεχθῶσιν εἴκοσι καὶ πλέον χιλιάδας ὀκάδων στα-
 φυλῶν, ἔτι δὲ τεράστια β ο υ τ σ ί α ἐντὸς εὐρέων ὑπογείων πρὸς
 ὑποδοχὴν τοῦ οἴνου. Οὗτοι λοιπὸν πλὴν τῶν ἰδίων σταφυλῶν
 ἡγόραζον καὶ τὰς ἄλλας σταφυλὰς ἄλλων πολιτῶν μὴ ἐχόντων
 τὰ ἀγγεῖα ταῦτα, ὧν ἡ ἀπόκτησις ἦτο πολυδάπανος. Αἱ δὲ

¹ Ἀπὸ τὴν τουρκικὴν λέξιν μαξούλ σημαίνουσιν τὴν ἐσοδείαν.

σχέσεις τῶν μαξουλτζήδων πρὸς τοὺς πελάτας τῶν ἡσάν πῶς σχέσεις προστάτου καὶ προστατευομένου· ἀλλὰ πολλάκις ἐγενώοντο δυσαρέσκαιαι τῶν πληθόντων τούτων πρὸς τοὺς πάτρωνάς τῶν ἐνεκα μικρῶν, τυχόν, καταχρήσεων.

Τὰ δὲ παράπονά τῶν οἱ μικροκτηματῖαι ἐξεδήλουν πολλάκις γενικώτερον. Μία δὲ εὐκαιρία ἐδίδετο εἰς αὐτοὺς, πρὸ πάντων κατ' ἔτος, ὅπως πεπαρησιασμένως ἐκδηλώσωσι τὰ παράπονά τῶν· τοῦτο συνέβαινε συνήθως τῇ πρώτῃ Κυριακῇ τοῦ Σεπτεμβρίου.

Ὁ γενικὸς τρυγητὸς ἐν Στεντημάχῳ, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, ἄρχεται τὴν ἐπιρῶσαν τῆς ἐορτῆς τοῦ Σταυροῦ. Μίαν δὲ ἢ δύο Κυριακὰς πρὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἐγίνετο εἰς τὸ Μεσοχώρι· μικρὰν πλατεῖαν πρὸ τοῦ ναοῦ τῆς Παναγίας, ἀληθῆς ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ. Ἐμπροσθεν τῆς πύλης τοῦ ναοῦ ἐπὶ μικρῶν λιθοκτίστων παρὰ τὸν τοῖχον καθισμάτων ἐρχόμενοι ἐκάθηντο οἱ μεγάλοι μαξουλτζήδες, ἐνώπιον δὲ αὐτῶν ἐπλήρουν τὴν πλατεῖαν ὅλην οἱ μικροκτηματῖαι, οἱ πωληταὶ σταφυλῶν. Ἐκεῖ δὲ ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ λόγου ἔμελλε νὰ ὀρισθῇ (νὰ κοπῇ) ἡ τιμὴ τῶν σταφυλῶν, εἰς ἣν ἔπρεπεν οἱ μαξουλτζήδες νὰ ἀγοράσωσιν αὐτὰς παρὰ τῶν πελατῶν αὐτῶν. Ἡ τιμὴ ὠρίζετο κατὰ χιλιάδα ὀκάδων. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι οἱ μὲν μαξουλτζήδες συμφέρον εἶχον νὰ ἐλαττώσιν τὰς τιμὰς, ὁ δὲ λαὸς νὰ ὑψώνῃ αὐτάς. Πρῶτον λοιπὸν ὁ εὐγλωττότερος τῶν μαξουλτζήδων καὶ ἐκ τῶν πρεσβυτέρων τὴν ἡλικίαν, ἐλάμβανε τὸν λόγον, καὶ ἀκολουθῶν ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ῥητορικῆς τοὺς ἰσχύοντας ὅχι ἀφ' ὅτου ἐγράφησαν ῥητορικαὶ τέχναι, ἀλλ' ἀφ' ὅτου ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι καὶ πάθη καὶ συμφέροντα, ἡγωνίζετο νὰ πείσῃ τοὺς πολίτας, ὅτι ἐφέτος αἱ σταφυλαὶ εἶναι εἴπερ ποτὲ ἄρθονοι, ὅτι οἱ περισυνοὶ οἶνοι μένουσιν ὅλοι σχεδὸν ἀπώλητοι, ὅτι ἡ ἀχρηματία εἶναι μεγάλη, καὶ ἐπομένως ὅτι οἱ ἀμπελοκτῆμονες δὲν πρέπει νὰ ζητῶσι μεγάλας τιμὰς διὰ τὰς σταφυλάς τῶν. «Ἐγὼ τοῦλάχιστον, προσέθετεν ὁ ῥήτωρ, δὲν ἔχω διάθεσιν νὰ ἀγοράσω ξένα σταφύλια.»

Τὸν πρῶτον ἠκολούθει καὶ δεύτερος καὶ τρίτος ῥήτωρ ὁμιλοῦντες ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα. Τὸ πλῆθος ἐδυσφόρει, πολλοὶ ἐκίνουν τὰς κεφαλὰς, τινὲς ἐκρυφομίλουν εἰς μικροὺς ὀμίλους· τολμηρότεροι δὲ τινες ὑψοῦντες τὴν φωνὴν ἔλεγον, ὅτι οἱ τσορμπατζήδες θέλουν νὰ πάρουν τὰ σταφύλια τῆς φτωχολογίᾳς

δι' ἓνα κομμάτι ψωμί· μετακινήσεις ἀπὸ ὀμίλου εἰς ὀμιλον ἐγίνοντο, καὶ προτροπαὶ ἐδίδοντο εἰς τινὰς ἐκ τῆς τάξεως τοῦ λαοῦ γνωστοὺς ἐπὶ τόλμῃ, ὅπως ὑπερασπίσωσι τὰ δίκαια τῶν πτωχῶν.

Οὗτοι ἀνῆκον, καθὼς ἠθέλομεν εἰπῇ τῶρα, εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν, οἵτινες, καθὼς παντοῦ καὶ πάντοτε, διὰ μικρῶν δημοσκοπιῶν προσεπάθουν νὰ φαίνωνται προστάται τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν συμφερόντων τῶν πολλῶν, προλαίοντες οὕτως εἰς ἑαυτοὺς τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν πολυζήλον ἀρχήν. Τῶν τοιούτων λοιπὸν τις προὔχῳρει εἰς τὸ μέσον ἐκ τῶν πυκνῶν τοῦ λαοῦ τάξεων καὶ ὑψὼν τὴν φωνὴν ἤρχετο ἐπικρίνων αὐστηρῶς τὰς τάσεις τῶν τσορπατζήδων πρὸς ἀδικίαν τῆς πτωχολογιᾶς, καὶ προσεπάθει νὰ ἀναιρέσῃ τὰ ἐπιχειρήματα τῶν προαγορευσάντων. « Ἐὰν σεῖς δὲν ἐπυληήσατε τὸ περυσινὸ κρασί σας, ἔλεγεν, ἡμεῖς οἱ ἄλλοι τὸ ἔχομεν πυλημένον ὡς καὶ στᾶλα (1). — Εἶπαν ὅτι φέτος τὰ ἀμπέλια ἔχουν πολλὰ σταφύλια, σὰν νὰ εἴμεθα ἀπὸ τὸ Ἰγκοβο, (2), καὶ σὰν νὰ ἐλησμονήσαμεν τὸ χαλάζι ποῦ δὲν ἀφῆκεν οὔτε φύλλα εἰς τὰ ἀμπέλια τοῦ Νόχτου (3), καὶ σὰν νὰ μὴ ἠξεύτωμεν ὅτι στὲς Σαράντα βρύσεις (4), ὅλα τὰ ἀμπέλια σάπησαν φέτος ἀπὸ τὲς βροχῆς — πέρυσιν οἱ μαζουλτζήδες ἐγέλασαν τοὺς πτωχοὺς καὶ ἐπῆραν τὰ σταφύλια των γὰρ τίποτε· φέτος δὲν θὰ ἀφῆσωμεν νὰ κάμουν πάλιν τὴν ἰδίαν ἀδικίαν. Εἶναι καὶ ἄλλοι στὸν Στεννήμαχον, ποῦ ἔχουν ληνοὺς καὶ ἀγγεῖα γὰρ σταφύλια. — Ἡμεῖς προτείνομεν νὰ κοπῇ ἡ τιμὴ τῶν σταφυλῶν 300 γρόσια ἢ χιλιάδα. » Τοιαῦτα ἔλεγε δημοκόπος ἢ καὶ φιλόδημὸς τις ῥήτωρ. « Καλὰ λέγει, καλὰ λέγει! » ἠκούοντο πολλαὶ φωναὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου, καὶ πολλοὶ συνέχαιρον τὸν νέον ῥήτορα διὰ τὴν ἰσχυράν προστασίαν, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς τὸ πούπουλο (5). Καὶ ἄλλοι δὲ ἐκ τῆς τάξεως τοῦ λαοῦ ἀμιλλώ-

¹ Στάλα=σταγῶν.

² Ἰγκοβο, μικρὸν βουλγαρικὸν χωρίον ἐπὶ τῆς Ῥοδόπης, οὗ οἱ κάτοικοι ἐφημίζοντο διὰ τὴν εὐήθειάν των.

³ Νόχτος, Ὁχθοι, τοποθεσία ὑψηλὴ πρὸς Ἀν. τοῦ Στεννήμαχου.

⁴ Θέσις ὁμοίως πρὸς Ἀν. ἀπέχουσα τῆς πόλεως ὥρας σχεδὸν ὁδόν, περίφημος διὰ τὰ ἄφθονα καὶ δροσερώτατα νερά του, ἐκεῖ ἀναβλύζοντα.

⁵ Πούπουλο, λαός, populus.

μενοι· καὶ ἐνθαρρυνόμενοι ἡγόρευον ὑπερασπίζοντας τὰ συμφέροντα τῶν πολλῶν. Καὶ ποὺ δὲ καὶ αὐστηρότεροι ἡκούοντο ἐπικρίσεις. « Αὐτοὶ οἱ τσορπατζήδες μᾶς ἀφῆκαν χωρὶς 'ποκάμισο' τὸ ἐνὶ ποῦ μᾶς δίνουν τὸ γράφουν δέκα' σκιάβους θέλουν νὰ μᾶς ἔχουν, » καὶ ἄλλα ὅμοια. Καὶ ἐγίνοντο θόρυβος καὶ φιλονεικίαι μεγάλαι καὶ ἀντεγκλήσεις πολλαί. Ἀλλὰ — πρέπει νὰ τὸ εἰπώμεν πρὸς τιμὴν τῶν ἀπλοϊκῶν ἐκείνων ἀνθρώπων — οὐδεμίαν προσωπικὴν ὕβρις ἐξετοξεύετο κατὰ τινος, οὐδεμίαν χεὶρ ὑψοῦτο κατὰ τοῦ ἄλλου, περὶ ροπαλῶν δὲν λέγομεν τίποτε. διότι δὲν συνήθιζον νὰ ροπαλοφορῶσι, ποῦ δὲ τραύματα καὶ φόνοι, ἀφοῦ ἐν διαστήματι τριακονταετίας δύο τρεῖς ἀνθρωποκτονίαι μόνον ἀναφέρονται ἐν πόλει ἀριθμούσῃ 10—12 χιλ. κατοίκων.

Ἀφοῦ δὲ ὁπωσοῦν κατηνύαζετο ὁ ἀναθρασμός, ἄλλοις τις ἐν τῇ τάξεως τῶν ἀρχόντων ἐλάμβανε τὸν λόγον καὶ ἀπέκρουε τὰς κατὰ τῶν τσορπατζήδων ἐκτοξευθείσας κατηγορίας, ἀποτείνόμενος δὲ πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ἦσαν συσσωρευμένοι οἱ ἰδιεῖς τοῦ clients, καὶ τονίζων τὴν φράσιν του ἑκράζεν· « Ἄς εἰπῶν οἱ ἴδιοι οἱ πτωχοί, τοὺς ἀδικούμεν, ἢ τοὺς βοηθοῦμεν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν σὰν νὰ εἶναι παιδιὰ μᾶς; ποῖος ἀπ' αὐτοὺς δὲν λαμβάνει κάθε πέμπτην (1) ὅσα τοῦ χρειάζονται, διὰ νὰ ἀγοράσῃ τὸ σιτάρι τοῦ ἀπὸ τὸ παζάρι; ποῖος δὲν λαμβάνει ἀπὸ τὸν τσορπατζήν τοῦ χρήματα κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐμπορικῆς πανηγύρεως (2), διὰ νὰ ἀγοράσῃ νῆμα καὶ ὅ,τι ἄλλο χρειάζεται διὰ τὴν οἰκογένειάν του; » Ἐπιδοκιμαστικαί τινες φωναὶ ἡκούοντο καὶ μετὰ ταῦτα προστείνεται τιμὴ διὰ τὰς σταφυλὰς παρὰ τῶν μαξουλτζήδων· ἐγίνοντο ἀντιπροτάσεις, μέχρις οὗ ἐπὶ τέλους ἀποδεκτὴ ὑπὸ πάντων ἐγίνετο τιμὴ τις μεταξὺ τῶν διαφόρων προταθεισῶν, ἱκανοποιούσα ὅπως δῆποτε ἀμφότερα τὰ μέρη, καὶ διελύετο ἡ ἐκκλησίαι. Ἐνίοτε ὁμως αἱ συζητήσεις ἐγίνοντο θορυβωδέστεραι, εἰς οὐδὲν ὠρισμένον ἀποτέλεσμα καταλήγουσαι, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ἡ συνέλευσις ἐπανελαμβάνετο τὴν ἐπομένῃν κυριακὴν.

Οὕτως αἱ κατ' ἔτος γινόμεναι αὗται γενικαὶ συνέλεύσεις

¹ Τὴν πέμπτην γίνεται ἐβδομαδιαία ἀγορά.

² Κατὰ τὸν Αὐγούστου τελεῖται ἐν Στενημάχῳ μεγάλη ἐμπορικὴ πανήγυρις.

ἐκτὸς τοῦ εἰδικαῦ σκοποῦ ὃν εἶχον, ὑπηρετοῦν πως καὶ τὰς μικρὰς φιλοδοξίας τῶν πανταχοῦ καὶ πάντοτε ὑπαρχόντων ἀρχολιπάρων, ἀλλὰ καὶ τὸν λαὸν βαθμηδὸν καὶ λεληθότως ἐγύμναζον εἰς διεκδίκησιν τῶν δικαιωμάτων του.

Ἀναφέρεται δὲ ὅτι εἰς τὴν μικρὰν ταύτην πνύκα συνήλθον οἱ Στενημαχιῶται τῷ 1795 καὶ ὁμοφώνως ἀπεφάσισαν ἐνόπλιως νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς τὰς ὁρδὰς τοῦ Σινάπη (1), ὡς καὶ τῷ ὄντι ἐπολέμησαν κατ' αὐτοῦ γενναίως, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ὑπέκυψαν, ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς διὰ προδοσίας εἰσῆλθεν ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς τουρκικῆς συνοικίας εἰς τὴν πόλιν, ἣν καὶ ἐπυρπόλησεν ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον μηδεμιᾶς οἰκίας σωθείσης.

Ἐν Πειραιεῖ κατ' Ἰούλιον.

ΒΑΣΙΛΙΟΣ Γ. ΣΚΟΡΔΕΛΗΣ.

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΥ

Η ἐπίδρασις τοῦ μαγνητισμοῦ ἐπὶ ὑγιῶν καὶ ἀσθενῶν ἀνήκει προσωρινῶς εἰς τὰς αἰνιγματώδεις ἐκείνας ἐμφανίσεις, αἵτινες δὲν ἐξηγήθησαν ἀκόμῃ τελείως, ἀφοῦ τὰ μέχρι τοῦδε παρατηρηθέντα γνωστοποιοῦσιν ἡμῖν παράδοξόν τινα ἐπίδρασιν ἐπὶ ἀνθρώπων ὡς καὶ ἐπὶ ζώων, ἐνῷ συγχρόνως ἀποδεικνύεται ὅτι τινὲς μόνον φύσεις ὑπόκεινται εἰς αὐτὸν, ἐνῷ αἱ πλεῖστοι μένουσιν ἀνεπίδραστοι. Πολλοὶ πειραματισταὶ, οἵτινες μεταχειρίζονται εἰς φυσικὰ πειράματα ἰσχυροὺς μαγνήτας, δὲν αἰσθάνονται τὴν ἐλαχίστην ἐπίδρασιν τῆς αἰνιγματώδους ταύτης δυνάμεως, ἥτις παρέχει εἰς τεμάχιον σιδήρου τὴν ιδιότητα νὰ ἐλκύῃ τὸν σίδηρον καὶ νὰ φέρῃ βάρη. Ὁ Lord Lindsay ὅστις ἐπανειλημμένως ἐκίνει τὴν κεφαλὴν του

¹ Ἀντάρτης, ὅστις μετὰ τὰς ἀνωμάλους ἐκείνας περιστάσεις ἐλυμαίνετο πολλὰ μέρη τῆς Θράκης, τὸν δὲ Στενήμαχον ἄρδην κατέστρεψεν.